

Skulebergets naturreservat bildades 1969 och har därefter utökats till nuvarande 224 hektar. Syftet med reservatet är att bevara den karakteristiska siluetten och dess symbolvärde för landskapsbilden i Höga Kusten, samt att bevara de geologiska och botaniska värden som finns på berget.

Hitta hit:

Skuleberget ligger några kilometer norr om Docksta, på västra sidan E4:an. Skuleberget är inte en del av Skuleskogens nationalpark. Nationalparken ligger på östra sidan E4:an ut mot havet och har tre entréer, se kartan nedan.

Naturreservat i Västernorrlands län

Skuleberget

- i världsarvet
Höga Kusten/Kvarkens skärgård

Tänk på att du i reservatet bland annat inte får:

- Ta med hund som inte är kopplad.
- Tälta.
- Göra upp eld annat än i anvisad eldstad.
- Skada levande eller döda buskar och träd.
- Flytta block och stenar (t.ex. för att bygga torn).
- Köra motordrivet fordon eller cykel, annat än på anvisade platser.
- Bygga någon typ av anordning, t.ex. koja, bänk eller spång.
- Sätta upp någon typ av skylt, affisch eller markering.
- Genomföra en tävling eller annat arrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.
- Plocka mossor, kärlväxter, svampar och lavar med undantag för matsvamp för husbehov.

Se alla reservatsföreskrifter och mer information om Skuleberget på länsstyrelsens hemsida:
www.lansstyrelsen.se/vasternorrland

Kontaktuppgifter naturum:

0613-700 200

info@naturumhogakusten.se

Produktion/layout: Länsstyrelsen Västernorrland

Foton: Erik Engelro

Kartor: Henrik Reintz (Reintz Produktion)

Illustrationer: Johanna Öhrling och Listera AB

Länsstyrelsen
Västernorrland

höga kusten
kvarkens
skärgård
VÄRLDSARV

naturum
Höga Kusten
Upplev världsarvet

Med karta!

Välkommen hit!

Skuleberget är en välkänd profil för dig som färdas längs E4:an genom Ångermanland. Detta branta berg är ett tydligt exempel på den landhöjning och den landskapsbild som gjort Höga Kusten till ett världsarv. Berget är ett populärt besöksmål och tusentals personer vandrar eller klättrar upp till toppen varje år för att njuta av den spektakulära utsikten. Vid bergets fot hittar du naturum med utställningar och information om världsarvet.

Från ö till berg

Under den senaste istiden pressades jordskorpan ner av isens tyngd. När isen hade smält för 10 500 år sedan låg det mesta av Höga Kusten under havsytan och endast toppen av Skuleberget stack upp. I och med att isens tryck försvann började landet att höja sig. Den då nio meter höga ön är idag ett 295 meter högt berg.

Skuleberget är ett av få kalottberg i Höga Kusten. Det betyder att berget har en mössa (kalott) av jord och granskog på toppen medan sidorna är mer kala och karga. De berg och klippor som låg under havsnivån efter istiden spolades rena av vågorna. Eftersom Skulebergets topp stack upp över havsnivån fick den behålla sin jordkalott.

Skuleberget är den plats i världen som höjt sig mest sedan istiden och har därmed ett världsrekord i landhöjning. Uppe på Skuleberget har den högsta kustlinjen på 286 meter över havet markerats med ett metallband. Markeringen är lätt att se när du vandrar på toppen.

Landet har inte slutat höja sig. Skuleberget och resten av Höga Kusten blir åtta millimeter högre för varje år. Det är uppskattningsvis över 100 meters landhöjning kvar innan bergen är lika höga som innan istiden. Detta kommer ta flera tusen år.

Sydväxtberg

Skulebergets brant vetter mot öster och blir ordentligt uppvärmd när solen skiner. Det ger ett varmare lokalklimat och en längre växtsäsong än i omgivningarna. Ett sådant berg kallas sydväxtberg. Här finns växter som annars främst förekommer söderut i landet. I branten hittar du en av de nordligaste vilda växtplatserna för ädellövträden hassel och lind. Du kan också hitta olvon, getrams, stinknäva och svartbräken.

Märkligt nog hittar du på Skuleberget även fjällväxter som tuvbräcka, grönbräken och klynnetåg. De finns troligen kvar sedan perioden efter istiden, när klimatet var kallare.

Lind (*Tilia Cordata*)

Karaktäristiska hjärtformade blad. Finns både som buske och träd och kan ses i början av röda/vita klätterleden.

Svartbräken (*Asplenium trichomanes*)

Växer i klippskrevor och finns att se längs Grottstigen.

Tuvbräcka (*Saxifraga cespitosa*)

Växer på klippphyllor och finns att se längs den röda klätterleden.

Historia

Skuleberget nämns redan i de tidigaste reseskildringarna från Ångermanland och namnet finns markerat på de första kartorna över Skandinavien. Carl von Linné stannade till här under sin Lapplandsresa 1732 och beskriver en dramatisk klättring uppför branten.

Ända sedan 1300-talet har det funnits en väg längs norrlandskusten. Den har i alla tider passerat nedanför Skuleberget och genom Skuleskogen. Vägen genom skogen var förr smal och enslig och det finns sägner om att det fanns rövare i Skuleskogen. Om det är sant eller inte vet man inte, men det skulle utan tvivel ha varit en strategisk plats att hålla till på som rövare.

Grottan

Du kan från långt håll se en rund grottöppning i Skulebergets brant. Grottan har troligen urholkats av is och vatten när urtidshavets bränningar slog mot branten. Denna grotta har länge varit bergets främsta attraktion. En av besökarna var Karl XI som besökte grottan i slutet av 1600-talet. Efter det kallas den Kungsgrottan. I folkmun kallas den även Rövargrottan, på grund av sägnerna om rövare som höll till här. Arkeologer har hittat spår som visar att grottan har använts som tillfälligt skydd för jägare och fiskare under stenåldern.

Här finns

Naturum Höga Kusten: Besökscentrum med utställningar, aktiviteter och information om Höga Kusten. Öppet dagligen från april till september. www.varldsarvethogakusten.se/sv/besokscenter

Restaurang/café: På Naturum finns en restaurang som serverar både fika och mat. I FrituftsByn finns café.

Parkerings och buss: En större besöksparkering finns vid Skuleberget och det går även att åka buss hit. Sök på hällplatsen 'Naturum Höga Kusten' på: www.dintur.se

Lekpark: Vid naturum finns en lekpark med världsarvet som tema. Även i FrituftsByn finns lekpark.

Linbanan: Linbanan till toppen av Skuleberget är för närvarande stängd och förväntas vara i drift igen 2022.

Info om stigarna

- 1. Gröna slingan:** Tillgänglig rundslinga på 800 m som går i skogen och passerar ett vindskydd vackert vid ån.
- 2. Uppäckarstigen:** Denna promenadslinga för barn är under uppbyggnad och inte färdig ännu.
- 3. Grottsstigen:** Mycket brant, stenig stig till toppen av berget. 600 m lång men tar cirka en halvtimme att gå. Halvvägs finns en avstickare till grottan. Eftersom det är så brant är stigen bättre att gå upp än ner. Undvik Grottsstigen i blött väder då stenarna blir hala.
- 4. Södra Bergsstigen:** 2,5 km lång stig som går över Liroberget till Skulebergets topp. Stenig och kuperad, men mindre brant än Grottsstigen. Tar 1-1,5 h upp och under 1 h ner. Välj gärna Södra Bergsstigen när du går nedför berget eftersom du då får mycket fin utsikt.

Vanliga frågor

Kan mitt barn gå upp på Skuleberget?

Ja, men det beror på hur vant barnet är att gå i besvärlig terräng. Vissa femåringar klarar att gå själva upp och ner, men det betyder inte att alla gör det. Detta måste du som förälder avgöra själv. Undvik Grottsstigen med små barn.

Kan min hund gå upp på Skuleberget?

Ja, men det beror på hundens storlek och vana att röra sig i besvärlig terräng. Undvik Grottsstigen med hund, det finns trappor med metallgaller där hundklor kan fastna. Tänk på att hunden måste vara kopplad hela tiden.

Kan jag lämna min bil på naturums parkering om jag ska ut och vandra några dagar?

Ja, det går bra om du säger till personalen på naturum.

Toppstugan: På toppen av berget finns ett café med otrolig utsikt. För öppettider se: www.frituftsbyn.se

Via Ferrata: Det finns fyra klätterleder på Skuleberget. Klättrar gör du med Via Ferrata. www.viaferrata.se

Skuleberget Naturscen: Vid berget ligger en utescen med olika musik- och teaterevenemang. www.skule.se

FrituftsByn: Camping och stugby. Tar emot tältare. www.frituftsbyn.se

Skuleberget Havscamping: Camping och stugby. Ej tältning. www.skulebergethavscamping.se

Höga Kusten Kajakcenter: Hyr ut kajaker. Det finns även kajaker och kanoter för uthyrning i FrituftsByn. www.hogakustenkajakcenter.se

5. Östra Bergsstigen: 2,7 km lång stig som går på norra och östra sidan av berget upp till toppen. Stenig och kuperad terräng, men mindre brant än Grottsstigen. Det tar 1 - 1,5 tim upp och cirka en timme ner. Välj gärna Östra Bergsstigen upp om du vill undvika Grottsstigen. Den är även lämplig vid varmt väder eftersom den har mer skugga.

6. Kalottstigen: 900 m lång rundslinga på toppen som följer högsta kustinjen och bjuder på fantastiska utsikter.

7. Höga Kustenleden: Den 128 km långa Höga Kustenleden mellan Högakustenbron och Örnsköldsvik passerar Skuleberget.

Linbanan: Mellan Toppstugan och Dalstationen går en mer lättvandrad väg utan ledmarkeringar. Det är ej tillåtet (eller möjligt) att köra bil denna väg.

Kan jag tälta på Skuleberget?

Nej, tältning är förbjudet i naturreservatet. Anordnade tältplatser hittar du på "Berras lägda" 500 m norr om naturum och vid Frituftsbyns camping.

Får jag bo i min husbil/husvagn på parkeringen?

Nej, enligt Trafikverkets regler är det tillåtet att stå med bilen över natten men det är inte tillåtet att campa, i tex. husbil eller husvagn. Campingplatser hittar du hos FrituftsByn och Skuleberget havscamping.

Finns det någon utsiktsplats som en rörelsehindrad person kan nå nu när linbanan är stängd?

Ja, vid Entré Väst i Skuleskogens nationalpark finns en rullstolstillgänglig gångväg till en utsiktsplattform. Entré Väst når du om du kör norrut på E4:an från Skuleberget.

Skulebergets naturreservat

- 1 Gröna slingan
 - 2 Uppåckarstig
 - 3 Grottstigen
 - 4 Södra Bergsstigen
 - 5 Östra Bergsstigen
 - 6 Kalottstigen
 - 7 Höga Kustenleden
- Linbanestigen
- Insteg Via Ferrata
- Naturreservat
- Reservatsgräns
- Linbanestigen

- i Information
- Information
- Restplats
- Vindskydd
- Raststuga
- Tillgängligt
- Lekplats
- Café
- Restaurang
- Via Ferrata
- Stolslift

- Utförsäkring
- Stugby
- Boende
- Husbilscamping
- Tältcamping
- Busshälpplats
- Höga Kusten Kajakcenter

naturum
Höga Kusten
Upplev världsarvet

